

give, var Videt eller saa godt som Intet, og med denne Uttring sluttede han omtrent sit Foredrag. I Modspætning hertil bemærkede et æret Medlem fra Syen, det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Hoyer-Møller), at han ikke heri kunde være enig med det ærede Medlem, jeg nys nævnte, Folkethingsmanden for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), idet det virkelig maatte siges, at Lovforslaget ikke blot gav Noget, men sammenligningsviis endogfaa Meget. Heri forekommer det mig, at man ikke kan Andet end være enig med det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Hoyer-Møller), hvilken Mening man end forøvrigt maatte have om Lovforslagets Enkeltheder; thi, som det ærede Medlem sagde, den Indflydelse, som Menighederne nu have ved Valget af deres Præster, er ingen, men fremtidigt faae de, i alt Fald nogen Indflydelse, og i Sammenligning med Intet er endogfaa Videt overmaade meget. Men, om man vil sige, at det er Videt eller Meget, der gives, eller rettere sagt tilbydes, ved Lovforslaget, berøer jo naturligviis væsentlig paa, hvorledes man opfatter Forholdene, og navnlig, hvorledes man opfatter Menighedernes Stilling. Dersom det forholdt sig, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagde, at Menigheden havde en historisk, en christelig og en folkelig Ret til at vælge sin Præst, saa kunde jeg forstaae, at man vilde finde, at det Afdrag, som Lovforslaget gif ud paa at give paa dette Krav, som Menighederne saaledes formeentlig have, maatte siges at være noget knapt, maaskee endog noget saa Ringe, at der kunde være Spørgsmaal om, hvorvidt man overhovedet skulde tage imod et saa ringe Tilbud. Men det ærede Medlem for Veile Amt (Th. Nielsen) blev Bevist skyldig og skal blive Bevist skyldig for, at Menigheden har en historisk, en christelig og en folkelig Ret til selv idenvidere at vælge sin Præst. Præsten er en Statsembedsmand, og de ærede Herrer her i denne Sal, som under Behandlingen af et andet Lovforslag saa stærkt have villet gjøre gjældende og hævde, at Præsten er en Statsembedsmand og skal lønnes som andre Embedsmænd, skulde ogsaa vel tage i Betænkning, at det da

ikke gaaer an ved et andet Lovforslag, som behandles samtidigt dermed, at benægte, at han er det. Enten er Præsten Statsembedsmand, eller han er det ikke; men er han Embedsmand, og skal han derfor lønnes som saadan, saa skal han ogsaa behandles som Embedsmand i Forhold til Statsmyndigheden, saa maa Staten ogsaa have Ret til at bestemme, hvem den vil anerkende og ansætte som Præst. Præsten er en Statsembedsmand, og jeg vil sige, at Staten vilde svigte en af sine vigtigste Dyd-gaver, dersom den undlod at føre Tilsyn med den Embedsgjernings Udførelse, som er henlagt til Præsten. Det er sandelig en Sag, der interesserer ikke blot den enkelte Menighed, men det hele Land, om der er ordentlige og dygtige Præster, og det er aldeles urigtigt, hvad der er sagt af det ærede Medlem for Veile Amt (Th. Nielsen), at, naar Menigheden fik den, Menigheden vilde have, var det netop den rette Mand, og saa skulde ingen Anden have Ret til at opfaae Spørgsmaal, om han i og for sig var duelig eller ikke, thi den var den Dueligste og Bedste, som Menigheden selv valgte. Selv om man kunde tænke sig, at samtlige en Menigheds Medlemmer vilde have den samme Mand, vare de dog ikke berettigede til at forlange at faae ham, det var ligesuldt ikke blot Statens Ret, men dens Pligt at gjøre Indsigelse derimod; forsaavidt Staten maatte mene, at denne Mand ikke vilde udføre sin Gjerning paa behørig Maade. Men endnu mere skrigende viser det Falske i hiin Sætning sig jo, naar man tager i Betænkning, at der i saadanne Tilfælde ofte ikke vil kunne være nogen sand eller fuld Genstem-mighed tilstede. Og dertil kommer da saa, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds synes ganske at have overseet, nemlig, at vi her i Landet have og ønske at beholde en almindelig Kirke, som ikke falder fra hinanden i Stumper og Stykker, bestaaende af enkelte Menigheder, som hver for sig skulle føre sit eget individuelle Liv. Nei, der skal være en almindelig Kirke her i Landet, og det kan derfor ikke være ligegyldigt, hvorledes der gaaes frem i de enkelte Sogne. Det kan ikke være ligegyldigt, om der udvikler sig i de enkelte Menigheder Kjættereri og vrang Lære,